

सुचना: सर्व प्रश्न आवश्यक.

- प्र. १. खालील प्रश्नाची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)
- १) विकास संवाद म्हणजे काय आणि ते सामाजिक बदलांना कसे हातभार लावते?
 - २) डिजिटल माध्यमांनी विकास संवादाच्या पद्धतीत कसा बदल घडवून आणला आहे?
 - ३) ग्रामीण भागात प्रभावी विकास संवादासाठी मोबाइल तंत्रज्ञानाचा वापर कसा करता येईल?
- प्र. २. टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- १) विकास संवादाची प्रमुख तत्त्वे कोणती आहेत?
 - २) सामाजिक बदल घडवून आणण्यात कम्युनिटी रेडिओची भूमिका काय आहे?
 - ३) विकास मोहिमांसाठी सोशल मीडिया वापरण्याचे फायदे आणि आव्हाने काय आहेत?
 - ४) विकास संवाद मोहिमेचे यश निश्चित करणारे महत्त्वाचे घटक कोणते आहेत?

English Translation

Instructions: All Questions are compulsory.

- Q. 1. Answer the following question (Any Two) (20)**
- 1) What is development communication, and how does it contribute to social change?
 - 2) How has digital media transformed the way development communication is practiced?
 - 3) How can mobile technology be used for effective development communication in rural areas?
- Q. 2. Write Short Notes. (Any Two) (10)**
- 1) What are the key principles of development communication?
 - 2) What role does community radio play in promoting social change?
 - 3) What are the benefits and challenges of using social media for development campaigns?
 - 4) What are the key factors that determine the success of a development communication campaign?